

NP-πλήρη προβλήματα #1

Μεγάλη Κλίκα

Υποθέστε ένα γράφημα $G = (V, E)$ με n κόμβους. Μια μεγάλη κλίκα είναι ένα πλήρες υπογράφημα του G με τουλάχιστον $n/2$ κόμβους. Πιο τυπικά, έστω η γλώσσα

$$\text{MK} = \{ \langle G \rangle : \text{Το } G \text{ περιέχει κλίκα μεγέθους τουλάχιστον } n/2 \}.$$

Θεώρημα 1. Η γλώσσα MK είναι NP-πλήρης.

Απόδειξη. Πρώτα θα δείξουμε ότι $\text{MK} \in \text{NP}$. Έστω ένα στιγμιότυπο $\langle G \rangle$ και ένα σύνολο κόμβων S το οποίο πρέπει να εξετάσουμε αν αποτελεί κλίκα μεγέθους τουλάχιστον $n/2$. Πρώτα ελέγχουμε αν το S περιέχει τουλάχιστον $n/2$ κόμβους και έπειτα ελέγχουμε αν υπάρχουν όλες οι ακμές μεταξύ των κόμβων του S . Οι έλεγχοι αυτοί μπορούν να γίνουν σε πολυωνυμικό χρόνο και άρα, $\text{MK} \in \text{NP}$.

Για να ολοκληρώσουμε την απόδειξη, θα κάνουμε αναγωγή από τη γλώσσα

$$\text{ΚΛΙΚΑ} = \{ \langle G, k \rangle : \text{Το } G \text{ περιέχει κλίκα μεγέθους } k \},$$

η οποία γνωρίζουμε ότι είναι NP-πλήρης. Με αρχή ένα γράφημα G και έναν ακέραιο k κατασκευάζουμε ένα γράφημα G' ως εξής:

- Αν $k = n/2$, τότε $G = G'$.
- Αν $k > n/2$, τότε το G' προκύπτει από το G προσθέτοντας $x = 2k - n$ νέους απομονωμένους κόμβους. Έτσι, το G' έχει $n' = 2k$ κόμβους και περιέχει κλίκα μεγέθους $k = n'/2$ αν και μόνο αν το G περιέχει κλίκα μεγέθους k .
- Αν $k < n/2$, τότε το G' προκύπτει από το G προσθέτοντας $x = n - 2k$ νέους κόμβους κάθε ένας από τους οποίους συνδέεται με όλους τους κόμβους του G' . Έτσι, το G' έχει $n' = n + x = 2(n - k)$ κόμβους και περιέχει κλίκα μεγέθους $k + x = n - k = n'/2$ αν και μόνο αν το G περιέχει κλίκα μεγέθους k .

Συνεπώς, αποδείξαμε ότι $\langle G \rangle \in \text{ΚΛΙΚΑ}$ αν και μόνο αν $\langle G \rangle \in \text{MK}$. □

Μερικά σχόλια: Ας δούμε πρώτα την περίπτωση όπου $k > n/2$. Σε αυτήν την περίπτωση θέλουμε όταν το G έχει κλίκα μεγέθους k , το G' να έχει κλίκα μεγέθους $n'/2$. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο αν το G' περιέχει $n' = n + x$ κόμβους έτσι ώστε οι x νέοι κόμβοι να μην συμβάλουν στην κλίκα και να ισχύει ότι

$$k = \frac{n'}{2} = \frac{n + x}{2} \Rightarrow x = 2k - n.$$

Αντίστοιχα, στην περίπτωση όπου $k < n/2$ θέλουμε όταν το G έχει κλίκα μεγέθους k , το G' να έχει κλίκα μεγέθους $n'/2$. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο αν το G' περιέχει $n' = n + x$ κόμβους έτσι ώστε οι x νέοι κόμβοι να συμβάλουν στην κλίκα και να ισχύει ότι

$$k + x = \frac{n'}{2} = \frac{n + x}{2} \Rightarrow x = n - 2k.$$

Πως θα έπρεπε να σκεφτούμε ώστε να αποδείξουμε ότι η γλώσσα

$$\text{AMK} = \{ \langle G \rangle : \text{Το } G \text{ περιέχει κλίκα μεγέθους τουλάχιστον } n/3 \}.$$

είναι NP-πλήρης? Κάνουμε αναγωγή από την ΚΛΙΚΑ και διακρίνουμε περιπτώσεις ανάλογα με την τιμή του k . Αν $k = n/3$, τότε θέτουμε $G' = G$ και ισχύει προφανώς ότι το G έχει κλίκα μεγέθους k αν και μόνο αν το G' έχει κλίκα μεγέθους $k = n/3$. Αν $k > n/3$, τότε το G' προκύπτει από το G προσθέτοντας x κόμβους οι οποίοι δεν συμβάλουν στη κλίκα έτσι ώστε να ισχύει ότι

$$k = \frac{n'}{3} = \frac{n+x}{3} \Rightarrow x = 3k - n.$$

Έτσι, το G έχει κλίκα μεγέθους k αν και μόνο αν το G' έχει κλίκα μεγέθους $k = n'/3$. Τέλος, αν $k < n/3$, τότε το G' προκύπτει από το G προσθέτοντας x κόμβους οι οποίοι συμβάλουν στη κλίκα (συνδέονται με όλους τους κόμβους στο G') έτσι ώστε να ισχύει ότι

$$k+x = \frac{n'}{3} = \frac{n+x}{3} \Rightarrow x = n - 3k.$$

Έτσι, το G έχει κλίκα μεγέθους k αν και μόνο αν το G' έχει κλίκα μεγέθους $k+x = n'/3$.

Μεγάλο Ανεξάρτητο Σύνολο

Υποθέστε ένα γράφημα $G = (V, E)$ με n κόμβους. Ένα μεγάλο ανεξάρτητο σύνολο είναι ένα σύνολο τουλάχιστον $n/2$ κόμβων του γραφήματος οι οποίοι δεν συνδέονται μεταξύ τους. Πιο τυπικά, έστω η γλώσσα

$$\text{ΜΑΣ} = \{ \langle G \rangle : \text{Το } G \text{ περιέχει ανεξάρτητο σύνολο μεγέθους } n/2 \}.$$

Θεώρημα 2. Η γλώσσα ΜΑΣ είναι NP-πλήρης.

Απόδειξη. Πρώτα θα δείξουμε ότι $\text{ΜΑΣ} \in \text{NP}$. Έστω ένα στιγμιότυπο $\langle G \rangle$ και ένα σύνολο κόμβων S για το οποίο πρέπει να εξετάσουμε αν περιέχει $n/2$ κόμβους που ανά δύο δεν συνδέονται μεταξύ τους. Προφανώς ο έλεγχος αυτός μπορεί να πραγματοποιηθεί σε πολωνυμικό χρόνο εξετάζοντας με ωμή βία όλα τα ζευγάρια κόμβων του S . Άρα, $\text{ΜΑΣ} \in \text{NP}$.

Για να ολοκληρώσουμε την απόδειξη, θα κάνουμε αναγωγή από τη γλώσσα

$$\text{ΑΣ} = \{ \langle G, k \rangle : \text{Το } G \text{ περιέχει ανεξάρτητο σύνολο μεγέθους } k \},$$

η οποία γνωρίζουμε ότι είναι NP-πλήρης. Με αρχή ένα γράφημα G και έναν ακέραιο k κατασκευάζουμε ένα γράφημα G' ως εξής:

- Αν $k = n/2$, τότε $G = G'$.
- Αν $k > n/2$, τότε το G' προκύπτει από το G προσθέτοντας $x = 2k - n$ νέους κόμβους κάθε ένας από τους οποίους συνδέεται με όλους τους κόμβους του G' . Έτσι, το G' έχει $n' = 2k$ κόμβους και περιέχει ανεξάρτητο σύνολο μεγέθους $k = n'/2$ αν και μόνο αν το G περιέχει ανεξάρτητο σύνολο μεγέθους k .
- Αν $k < n/2$, τότε το G' προκύπτει από το G προσθέτοντας $x = n - 2k$ νέους απομονωμένους κόμβους. Έτσι, το G' έχει $n' = n + x = 2(n - k)$ κόμβους και περιέχει ανεξάρτητο σύνολο μεγέθους $k + x = n - k = n'/2$ αν και μόνο αν το G περιέχει ανεξάρτητο σύνολο μεγέθους k .

Συνεπώς, αποδείξαμε ότι $\langle G \rangle \in \text{ΑΣ}$ αν και μόνο αν $\langle G \rangle \in \text{ΜΑΣ}$. □

Μακρύτερη Διαδρομή

Υποθέστε ένα κατευθυνόμενο γράφημα $G = (V, E)$ και δύο κόμβους s και t . Υπάρχει μονοπάτι από τον s στον t με μήκος τουλάχιστον k , για κάποιον ακέραιο k , το οποίο να περνά από κάθε κόμβο το πολύ μία φορά?

Μπορούμε να περιγράψουμε το πρόβλημα και σαν γλώσσα ως εξής:

$$M\Delta = \{ \langle G, s, t, k \rangle : \text{Το } G \text{ περιέχει } s - t \text{ μονοπάτι μήκους τουλάχιστον } k \\ \text{το οποίο περνά από κάθε κόμβο το πολύ μία φορά} \}.$$

Θεώρημα 3. Η γλώσσα $M\Delta$ είναι NP-πλήρης.

Απόδειξη. Πρώτα θα δείξουμε ότι $M\Delta \in NP$. Έστω ένα στιγμιότυπο $\langle G, s, t, k \rangle$ και ένα σύνολο κόμβων S το οποίο πρέπει να εξετάσουμε αν αποτελεί $s - t$ μονοπάτι επί του G το οποίο περνά από κάθε κόμβο το πολύ μία φορά και έχει μήκος τουλάχιστον k . Το S πρέπει να έχει αρχή τον κόμβο s , τέλος τον κόμβο t , μέγεθος τουλάχιστον $k + 1$ (έτσι ώστε οι ακμές του μονοπατιού να είναι τουλάχιστον k σε πλήθος) και να μην περιέχει δύο φορές τον ίδιο κόμβο. Όλα αυτά μπορούν να επαληθευτούν σε πολυωνυμικό χρόνο και, επομένως, $M\Delta \in NP$.

Για να ολοκληρώσουμε την απόδειξη, θα κάνουμε αναγωγή από τη γλώσσα

$$X\Delta = \{ \langle G, s, t \rangle : \text{Το } G \text{ περιέχει } s - t \text{ μονοπάτι Hamilton από τον } s \text{ στον } t \},$$

η οποία γνωρίζουμε ότι είναι NP-πλήρης. Θα αποδείξουμε ότι

$$\langle G, s, t, n - 1 \rangle \in M\Delta \text{ αν και μόνο αν } \langle G, s, t \rangle \in X\Delta.$$

[\Rightarrow] Έστω ότι $\langle G, s, t \rangle \in X\Delta$ και S ένα $s - t$ μονοπάτι Hamilton στο G . Το S ξεκινά από τον s , περνά από κάθε κόμβο του γραφήματος ακριβώς μία φορά και καταλήγει στον t . Δηλαδή, έχει μήκος $n - 1$. Επομένως, $\langle G, s, t, n - 1 \rangle \in M\Delta$.

[\Leftarrow] Έστω ότι $\langle G, s, t, n - 1 \rangle \in M\Delta$ και S ένα $s - t$ μονοπάτι στο G το οποίο περνά το πολύ μία φορά από κάθε κόμβο και έχει μήκος τουλάχιστον $n - 1$. Το S είναι μονοπάτι Hamilton καθώς πρέπει να περιέχει όλους τους κόμβους του γραφήματος για να έχει μήκος τουλάχιστον $n - 1$. Επομένως, $\langle G, s, t \rangle \in X\Delta$. \square

TSP

Υποθέστε ένα πλήρες γράφημα $G = (V, E)$ και μια συνάρτηση βάρους $w : E \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία ορίζει ένα βάρος για κάθε ακμή του G . Υπάρχει κύκλος που να περνά από όλους τους κόμβους του G και να έχει συνολικό βάρος το πολύ k , για κάποιον ακέραιο k ? Για ευκολία, έναν κύκλο που περνά από όλους τους κόμβους του G θα τον καλούμε ταξίδι (tour).

Μπορούμε να περιγράψουμε το πρόβλημα και σαν γλώσσα ως εξής:

$$TSP = \{ \langle G, w, k \rangle : \text{Το } G \text{ έχει ταξίδι με ολικό βάρος το πολύ } k \}.$$

Θεώρημα 4. Η γλώσσα TSP είναι NP-πλήρης.

Απόδειξη. Πρώτα θα δείξουμε ότι $TSP \in NP$. Έστω ένα στιγμιότυπο $\langle G, w, k \rangle$ και ένα σύνολο κόμβων S το οποίο πρέπει να ελέγξουμε αν αποτελεί ταξίδι επί του G και έχει ολικό βάρος το πολύ k . Προφανώς αυτό μπορεί να γίνει σε πολυωνυμικό χρόνο ελέγχοντας όλες τις ακμές που ορίζουν οι κόμβοι του S . Άρα, $TSP \in NP$.

Για να ολοκληρώσουμε την απόδειξη, θα κάνουμε αναγωγή από τη γλώσσα

$$\text{XK} = \{ \langle G \rangle : \text{Το } G \text{ περιέχει κύκλο Hamilton} \},$$

η οποία γνωρίζουμε ότι είναι NP-πλήρης. Με δεδομένο ένα γράφημα $G = (V, E)$, κατασκευάζουμε το πλήρες γράφημα $G' = (V, E')$, και ορίζουμε το βάρος κάθε ακμής $e \in E'$ ως

$$w(e) = \begin{cases} 1, & \text{αν } e \in E \\ 2n, & \text{αν } e \notin E \end{cases}$$

Θα αποδείξουμε ότι $\langle G \rangle \in \text{XK}$ αν και μόνο αν $\langle G', w, n \rangle \in \text{TSP}$.

[\Rightarrow] Έστω ότι $\langle G \rangle \in \text{XK}$ και C ο κύκλος Hamilton που περιέχει το G . Κάθε ακμή e που ανήκει στον C έχει βάρος $w(e) = 1$ στο G' . Αυτό σημαίνει ότι ο C αποτελεί ταξίδι με ολικό βάρος n στο G' . Επομένως, $\langle G', w, n \rangle \in \text{TSP}$.

[\Leftarrow] Έστω ότι $\langle G, w, n \rangle \in \text{TSP}$ και C το ταξίδι με ολικό βάρος το πολύ n που περιέχει το G' . Εφόσον κάθε ακμή $e \notin E$ έχει βάρος μεγαλύτερο του n , το C πρέπει να αποτελείται μόνο από ακμές που υπάρχουν στο G . Ακόμη, αφού το ολικό βάρος είναι το πολύ n , το πλήθος των ακμών πρέπει να είναι το πολύ n , το οποίο σημαίνει ότι το C περνά από κάθε κόμβο του γραφήματος ακριβώς μία φορά (εκτός από τον τελευταίο κόμβο ο οποίος συμπίπτει με τον πρώτο) και αποτελεί κύκλο Hamilton στο G . Επομένως, $\langle G \rangle \in \text{XK}$. □